

Pieczna zastępcza w województwie opolskim w 2024 r.

05.06.2025 r.

 2,7%

Wzrost liczby dzieci w pieczy zastępczej w relacji do 2023 r.

W województwie opolskim na koniec 2024 r. w pieczy zastępczej przebywało 2,1 tys. dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodziny naturalnej, w tym 1,6 tys. w pieczy rodzinnej. W porównaniu z 2023 r. liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej uległa zwiększeniu.

Rodzinna piecza zastępcza

Rodzinna piecza zastępcza może być sprawowana w formie rodziny zastępczej oraz rodzinnego domu dziecka. W województwie opolskim na koniec 2024 r. opiekę nad dziećmi sprawowało 966 rodzin zastępczych oraz 27 rodzinnych domów dziecka. W skali roku oraz w porównaniu z 2015 r. liczba rodzin zastępczych uległa zmniejszeniu, natomiast w przypadku rodzinnych domów dziecka tendencja była odwrotna.

W 2024 r. odnotowano spadek liczby rodzin zastępczych, natomiast wzrost rodzinnych domów dziecka w relacji do 2023 r.

Tablica 1. Rodzinna piecza zastępcza
stan w dniu 31 grudnia

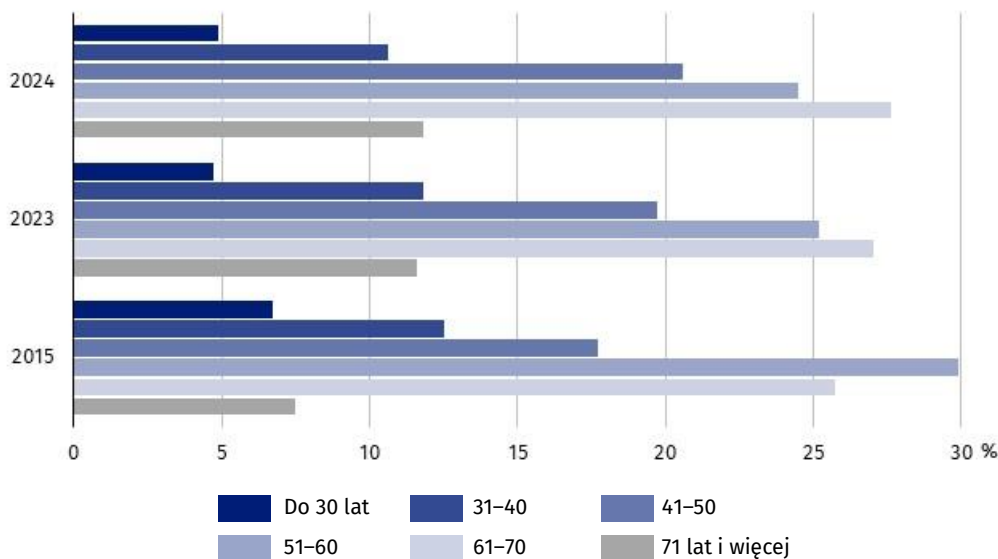
Wyszczególnienie	2015	2023	2024		
	w liczbach bezwzględnych			2015=100	2023=100
Rodziny zastępcze	987	969	966	97,9	99,7
Spokrewnione z dzieckiem	635	605	612	96,4	101,2
Niezawodowe	314	307	293	93,3	95,4
Zawodowe ^a	38	57	61	160,5	107,0
Rodzinne domy dziecka	19	26	27	142,1	103,8

a Obejmują zawodowe rodziny specjalistyczne oraz rodziny pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

Funkcji rodzinnej pieczy zastępczej częściej podejmowały się małżeństwa. Ich udział na koniec 2024 r. wyniósł 60,4% i był wyższy o 2,7 p. proc. niż przed rokiem oraz o 6,8 p. proc. w porównaniu z 2015 r.

Podobnie jak przed rokiem oraz w 2015 r., średnio co druga osoba pełniąca funkcję rodzinnej pieczy zastępczej była w wieku 51–70 lat, przy czym udział osób w tym przedziale wiekowym uległ zmniejszeniu w 2024 r., tj. odpowiednio: o 0,2 p. proc. oraz o 3,6 p. proc. do poziomu 52,1%.

Wykres 1. Osoby pełniące funkcję rodzinnej pieczy zastępczej według grup wieku stan w dniu 31 grudnia

W rodzinnej pieczy zastępczej w końcu 2024 r. przebywało łącznie 1,6 tys. dzieci (wśród których przeważali chłopcy). Zarówno w odniesieniu do 2023 r., jak i w relacji do 2015 r. ich liczba zwiększyła się odpowiednio: o 0,6% i o 8,7%. Spośród wszystkich dzieci objętych rodzinną pieczą zastępczą, podobnie jak w porównywanych latach, zdecydowana większość przebywała w rodzinach zastępczych. Na koniec 2024 r. udział dzieci przebywających w rodzinnych domach dziecka zmniejszył się nieznacznie o 0,1 p. proc. w skali roku, natomiast zwiększył się o 4,6 p. proc. względem 2015 r.

Tablica 2. Dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej stan w dniu 31 grudnia

Wyszczególnienie	2015	2023	2024	
	w liczbach bezwzględnych		2015=100	2023=100
W rodzinach zastępczych	1346	1378	1389	103,2
w tym w wieku do 18 roku życia	1164	1169	1184	101,3
W rodzinnych domach dziecka	126	212	211	167,5
w tym w wieku do 18 roku życia	120	194	191	98,5

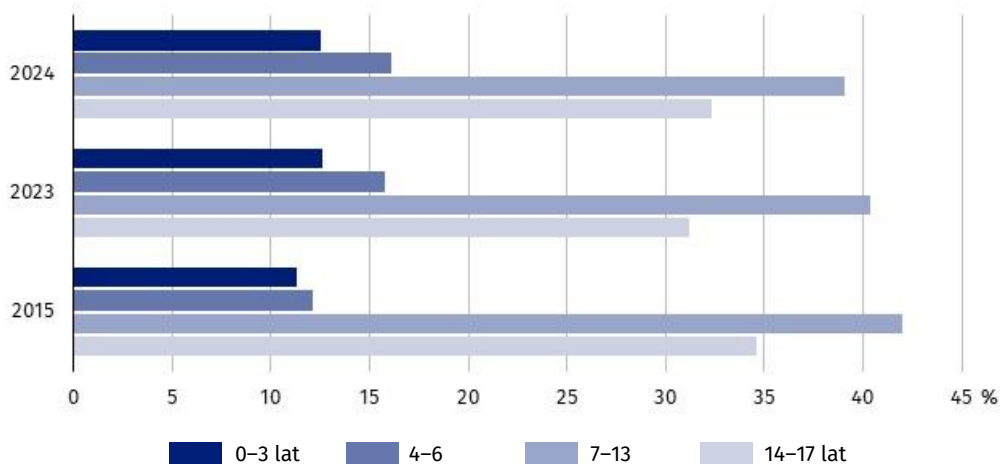
Analizując liczbę dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych według typu rodziny, można zauważyć, że najwięcej dzieci przebywało w rodzinach spokrewnionych. Wśród wszystkich typów rodzin zastępczych udział liczby dzieci w rodzinach spokrewnionych w końcu 2024 r. wyniósł 57,5% i zwiększył się o 0,7 p. proc. w skali roku, natomiast zmniejszył się o 2,1 p. proc. w relacji do 2015 r.

W końcu 2024 r. dzieci do 18 roku życia stanowiły 85,9% wszystkich dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w województwie, wobec 85,7% przed rokiem oraz 87,2% w 2015 r. Analiza poszczególnych grup wieku wykazała, że w omawianych latach najwyższy odsetek dzieci w wieku do 18 roku życia ukształtował się w grupie wieku 7–13 lat. Ich udział kształtował się w województwie w przedziale 39,1–42,0%. Najniższe odsetki (oscylujące w granicach 11,3–16,1%) w analizowanym okresie zanotowano dla dzieci w grupach wieku 0–3 oraz 4–6 lat.

W 2024 r. dzieci do 18 roku życia stanowiły 85,9% ogólnej liczby dzieci objętych rodzinną pieczą zastępczą

Wykres 2. Dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej do 18 roku życia według grup wieku

stan w dniu 31 grudnia

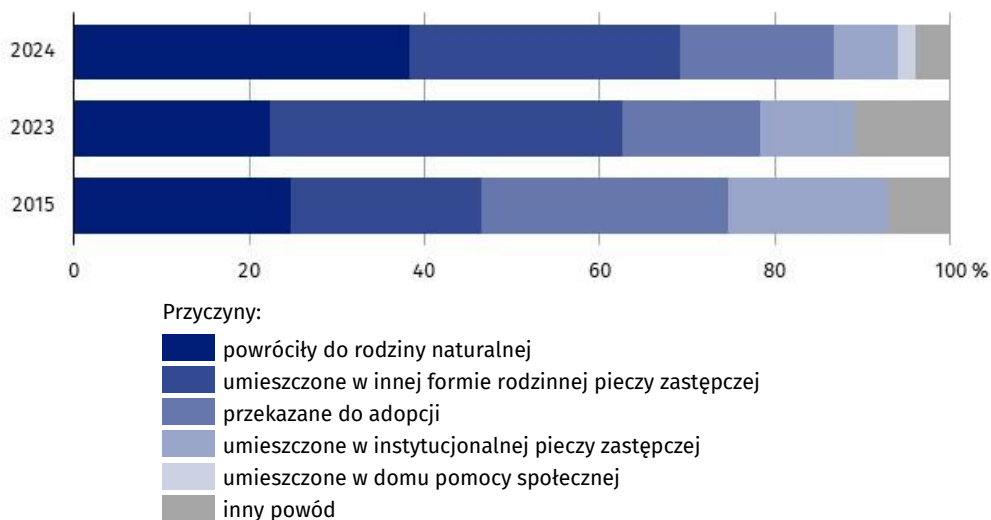

Na koniec 2024 r. w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 192 dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, a 78 było sierotami.

W 2024 r. rodzinną pieczę zastępczą opuściło 149 dzieci w wieku do 18 roku życia, tj. mniej o 34,9% niż przed rokiem i o 24,7% w stosunku do 2015 r. Najczęstszym powodem opuszczenia przez niepełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 r. był powrót do rodziny naturalnej (38,3%), natomiast w 2023 r. umieszczenie w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej (40,2%), a w 2015 r. przekazanie do adopcji (28,3%).

W 2024 r. najczęstszą przyczyną opuszczenia przez osoby niepełnoletnie rodzinnej pieczy zastępczej był powrót do rodziny naturalnej

Wykres 3. Dzieci do 18 roku życia, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą według przyczyn

Ponadto w 2024 r. rodzinną pieczę zastępczą opuściło 95 podopiecznych w wieku powyżej 18 roku życia, tj. o 6,7% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim, natomiast mniej o 17,4% w relacji do 2015 r. Spośród osób pełnoletnich, odsetek wychowanków, którzy w 2024 r. usamodzielnili się wynosił 72,6%, przed rokiem – 70,8%, a w 2015 r. – 71,3%.

Instytucjonalna piecza zastępcza

Instytucjonalna piecza zastępcza, która zapewnia stałą opiekę całodobową, może być sprawowana w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. W województwie opolskim w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej funkcjonowały tylko placówki opiekuńczo-wychowawcze i na koniec 2024 r. było ich 31. W skali roku, jak również w porównaniu z 2015 r., ich liczba wzrosła odpowiednio: o 6,9% i o 29,2%. Podobnie jak w porównywanych latach,

najwięcej odnotowano placówek typu socjalizacyjnego. Na koniec 2024 r. stanowiły one 87,1% wszystkich placówek opiekuńczo-wychowawczych w województwie, przed rokiem – 86,2%, a w 2015 r. – 91,7%.

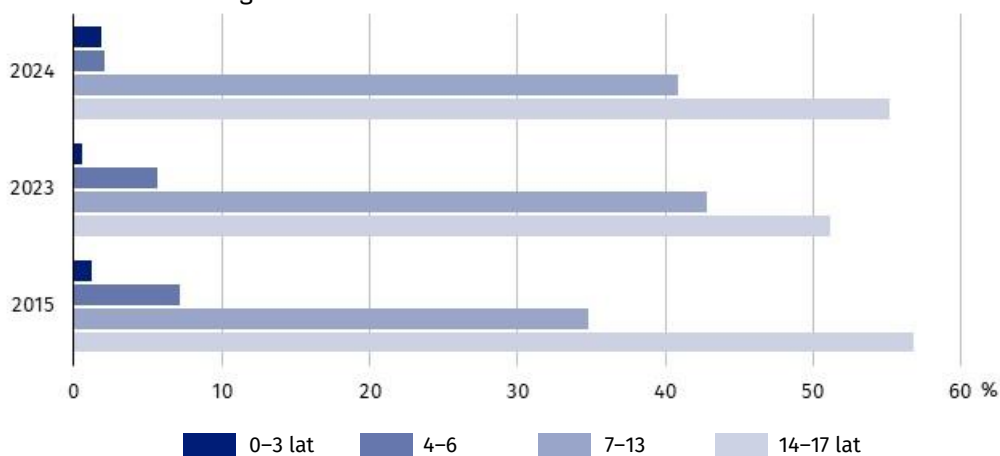
Placówki opiekuńczo-wychowawcze w końcu 2024 r. dysponowały łącznie 442 miejscami dla podopiecznych (w tym 88,2% w placówkach typu socjalizacyjnego). W relacji do 2023 r. ich liczba wzrosła o 6,8%, natomiast zmalała o 20,9% w stosunku do 2015 r.

Tablica 3. Placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej
stan w dniu 31 grudnia

Wyszczególnienie	2015	2023	2024		
	w liczbach bezwzględnych			2015=100	2023=100
Placówki	24	29	31	129,2	106,9
w tym socjalizacyjne	22	25	27	122,7	108,0
Miejsca	559	414	442	79,1	106,8
w tym w placówkach socjalizacyjnych	515	362	390	75,7	107,7
Wychowankowie	540	412	457	84,6	110,9
w tym w placówkach socjalizacyjnych	504	361	408	81,0	113,0

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie województwa opolskiego w końcu 2024 r. przebywało łącznie 457 wychowanków (więcej o 10,9% względem 2023 r., a mniej o 15,4% w porównaniu z 2015 r.), z czego zdecydowana większość w placówkach socjalizacyjnych. Podobnie jak rok wcześniej oraz w 2015 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało więcej chłopców niż dziewcząt.

Wykres 4. Wychowankowie placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej do 18 roku życia według grup wieku
stan w dniu 31 grudnia

Udział dzieci do 18 roku życia w ogólnej liczbie wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej na koniec 2024 r. wyniósł 92,8%, podczas gdy przed rokiem – 91,3%, a w 2015 r. – 90,4%. Wśród dzieci do 18 roku życia analiza poszczególnych grup wieku wykazała, że najbardziej liczną grupę podopiecznych stanowiły osoby w grupie wieku 14–17 lat, a ich udział w końcu 2024 r. wyniósł 55,2% (przed rokiem – 51,1%, a w 2015 r. – 56,8%).

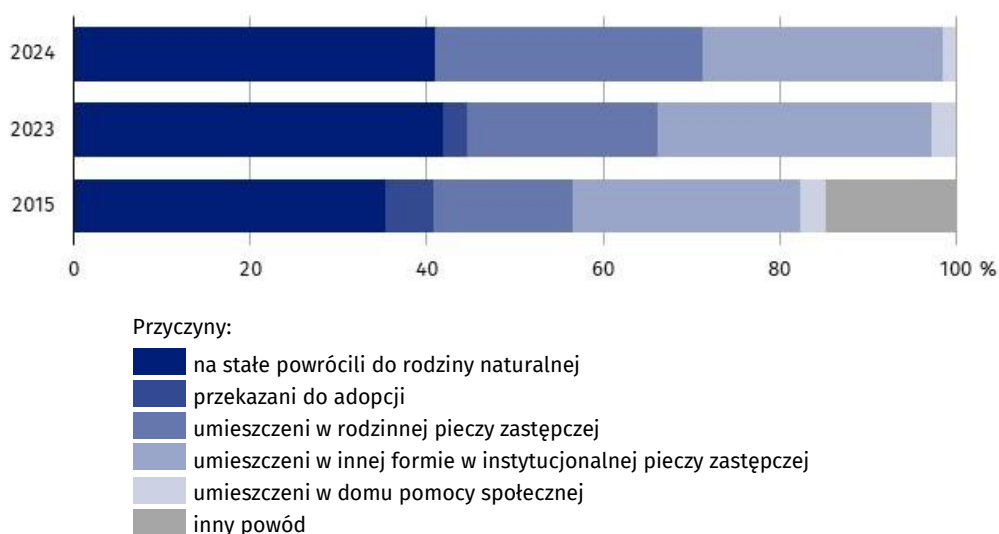
W 2024 r. wychowankowie do 18 roku życia stanowili 92,8% ogółu osób objętych instytucjonalną pieczą zastępczą

Najmniej liczną grupą wychowanków były dzieci najmłodsze (w wieku 0–3 lata). Ich odsetek w 2024 r. wyniósł 1,9%, natomiast w latach 2023 i 2015 odpowiednio: 0,5% i 1,2%.

Osoby z niepełnosprawnościami w 2024 r. stanowiły 3,7% wszystkich wychowanków pieczy instytucjonalnej w województwie. Względem poprzedniego roku oraz 2015 r. odsetek osób z niepełnosprawnościami zmniejszył się odpowiednio: o 1,6 p. proc. i o 5,9 p. proc.

W 2024 r. placówki opiekuńczo-wychowawcze opuściło 66 dzieci w wieku do 18 roku życia, tj. mniej o 10,8% niż rok wcześniej, a o 38,9% niż w 2015 r. Najczęstszą przyczyną, z powodu której podopieczni opuszczali placówki, był podobnie jak w roku poprzednim oraz w 2015 r. powrót na stałe do rodziny naturalnej.

Wykres 5. Wychowankowie do 18 roku życia, którzy ubyli z placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej według przyczyn

Ponadto w 2024 r. z placówek opiekuńczo-wychowawczych ubyło 57 wychowanków pełnoletnich (więcej o 7,5% niż przed rokiem, a mniej o 12,3% w relacji do 2015 r.), spośród których 98,2% usamodzielniało się.

Pracę w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w ramach wolontariatu w 2024 r. wspierało 18 wolontariuszy, podczas gdy rok wcześniej – 16, a w 2015 r. – 46.

* * *

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:

Urząd Statystyczny w Opolu

p.o. Dyrektora Renata Wasilewska

Tel: 77 453 14 52

Rozpowszechnianie:

Opolski Ośrodek Badań Regionalnych

Hanna Sterniuk-Mościcka

Tel: 514 901 001

e-mail: H.Sterniuk-Moscika@stat.gov.pl

Obsługa mediów:

Monika Bartel

Tel: 77 423 09 75

e-mail: M.Bartel@stat.gov.pl

www.opole.stat.gov.pl

[@Opole_STAT](#)

[@USOpole](#)

Powiązane opracowania

[Piecza zastępcza w województwie opolskim w 2023 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Warunki życia ludności, pomoc społeczna](#)